Agendapunt
voor de vergadering van het algemeen bestuur Omgevingsdienst Drenthe
7 juli 2025

Datum: 28 mei 2025
Opsteller: C.J. Hindriks

M. Heidekamp-Prins, directeur Omgevingsdienst Drenthe

Advies eigenarenoverleg:
Het eigenarenoverleg heeft kennisgenomen van het plan van aanpak en hierover geen aanvullende opmerkingen gemaakt.

Onderwerp	Plan van aanpak managementletter 2024

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen de Managementletter 2024
2. Kennis te nemen van het plan van aanpak voor de Managementletter 2024

Inleiding	Onze accountant heeft de interim-controle uitgevoerd als voorbereiding op de jaarrekeningcontrole over 2024. Tijdens de controle onderzoekt de accountant onder andere de administratieve organisatie en de interne beheersing van de organisatie. Op basis hiervan is een managementletter opgesteld. De managementletter is als bijlage opgenomen. In de managementletter worden zijn de bevindingen van de controle opgenomen en worden de voornaamste risico's benoemt. Ook worden aanbevelingen voor verbetering gedaan. Er wordt onderzocht op welke wijze opvolging kan worden gegeven aan de aanbevelingen. Voor de verdere inhoud van de managementletter verwijzen wij u naar de bijlage. Om opvolging te geven aan de aanbevelingen is met het bestuur afgesproken om een plan van aanpak op te stellen.
	De belangrijkste bevindingen van de accountant uit de managementletter 2024 zijn hierna kort weergegeven met daarbij een reactie vanuit het management van de Omgevingsdienst Drenthe **Interne beheersing** Tijdens de interim-controle hebben we met de organisatie gesproken over de interne beheersing van de Omgevingsdienst Drenthe. Deze beheersing is in lijn met wat verwacht mag worden van een relatief kleine beheersorganisatie. Dat betekent dat we de interne beheersing van voldoende niveau vinden, maar wel enkele aandachtspunten gesignaleerd hebben. **Rechtmatigheidsverantwoording** Bevinding accountant: Sinds vorig jaar ligt de verantwoordelijkheid voor het rapporteren over het rechtmatig handelen bij het dagelijks bestuur. U heeft dit vorig jaar voortvarend opgepakt en u bent pragmatisch in het onderbouwen van uw rechtmatigheidsoordeel. We geven u mee dat de vorig jaar aangescherpte regelgeving nog aanpassing van de financiële verordening vereist op het aspect 'tijdigheid' in relatie tot het melden van afwijkingen van de begroting. *Reactie management vanuit OD Drenthe:* *De financiële verordening is geactualiseerd en ligt in concept klaar voor besluitvorming in de eerstvolgende AB vergadering.*

De verordening is aangepast voor de volgende punten:

- *Het begrip "tijdigheid".*
- *Aanpassingen van de tussentijdse rapportagemomenten*
- *De grondslag voor de berekening van de verantwoordingsgrens is vanaf 2025 exclusief toevoegingen.*
- *De verantwoordingsgrens is maximaal 2% van de totale lasten.*
- *Naamswijziging van Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD Drenthe) in Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe).*

IT-omgeving en informatieveiligheid
Bevinding accountant:
De werking van geautomatiseerde systemen is cruciaal voor de toekomst-bestendigheid van de Omgevingsdienst Drenthe en risicobeheersing. De jaarrekeningcontrole focust op de financiële applicaties, salarisadministratie en het betalingssysteem. In dat licht bevelen wij aan om het verouderde plan van aanpak informatiebeveiliging te actualiseren, rekening houdend met de nieuwe NIS2- richtlijnen.
Daarnaast adviseren wij u, in het kader van logische toegangsbeveiliging, een periodieke review van rollen en rechten uit te voeren om functiescheiding te waarborgen.

Reactie management vanuit OD Drenthe:
Op dit moment is een opdracht door I&A aan een extern bureau gegeven om een nul meting te verrichten. In de tweede helft van 2025 zal het plan van aanpak informatiebeveiliging geactualiseerd worden.
Het wijzigingsbeheer van softwarepakketten en applicaties worden geborgd in een procedure en de periodieke review van rollen en rechten zal worden belegd bij de concern controller. De zichtbare uitvoering hiervan is ingepland in de maanden juli/augustus en december 2025.

Frauderisicoanalyse
Bevinding accountant:
In de afgelopen jaren hebben we aandacht gevraagd voor het opstellen van een (fraude)risicoanalyse, en de rapporteringsverplichting die al in veel sectoren geldt, vormt een belangrijke volgende stap in dit proces. De Omgevingsdienst Drenthe heeft verschillende maatregelen getroffen om fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen en dit opgenomen in een integrale frauderisicoanalyse. Deze dateert van 2022 en daarom adviseren wij u om na te gaan of de analyse nog voldoende actueel is.

Reactie management vanuit OD Drenthe:
De frauderisicoanalyse 2024 is inmiddels vastgesteld en voor 2025 zal het opnieuw worden beoordeeld door het management.

Deelnemersbijdragen
Bevinding accountant:
De wijze van afrekenen met uw deelnemers is op basis van nacalculatie. De daarvoor gehanteerde systematiek houdt in dat de totale lasten gedeeld worden door de totale realisatie van de uren. Verantwoording van de uren op een juiste wijze, dus op het juiste project, is daarmee van belang, aangezien dit de basis is voor de nacalculatie. Wij constateren dat er weliswaar sprake is van een sluitende urenregistratie, maar dat er geen systeemtechnische afgedwongen autorisatie op deze urenregistratie zit. Ofwel: de geschreven uren worden niet gecontroleerd en geautoriseerd. Gezien de wijze van afrekenen is het van belang dit te gaan invoeren.

Reactie management vanuit OD Drenthe:
Bij de invoering van het tijdschrijfsysteem is met de toenmalige accountant een werkwijze afgesproken om regie te houden op geschreven uren (controle op dwarsverbanden en kruiscontroles). Wanneer deze systematiek niet effectief genoeg is dan wordt in afstemming met de huidige accountant het proces verbeterd.
Inmiddels zijn er diverse verbeterpunten besproken en doorgevoerd.

- *Tijdens het introductieprogramma van nieuwe medewerkers wordt er*

specifieke aandacht besteed aan het kwalitatief goed schrijven van uren.
- *Monitoring van uren geschied steeds beter door regisseurs en leidinggevende. Daarnaast vindt er meer terugkoppeling plaats aan de medewerkers die hun uren verkeerd schrijven.*
- *Duidelijke taken en verantwoordelijkheden per rol worden beschreven in het tijdschrijfproces. Voorbeeld projectleider controleert uren op project.*
- *We zijn nog in gesprek met elkaar om een harde afsluiting te kunnen afdwingen voor een periode.*
- *Controles vinden plaats op bronregistraties (LOS en You Force)*
- *Controles vinden plaats op labelling (productief of niet productief) door informatie analisten. Op termijn beleggen bij regisseurs.*
- *Met de huidige accountant is besproken om controles zichtbaar te maken voor de directe uren. Systeemtechnisch is dit nog niet mogelijk. Voorlopig beoordeling op papier vastleggen en archiveren.*
- *Het schrijven van uren wordt op meerdere tafels besproken en heeft continue aandacht bij o.a. de regiegroep.*

Memoriaalboekingen
Bevinding accountant:
Risico: Doorbreking van interne beheersingsmaatregelen opgelegd door het management.

Reactie management vanuit OD Drenthe:
We introduceren twee memoriaaldagboeken in Exact. Vanaf 1-4-2025 operationeel en beschikbaar.
Storneren (saldo nul) van boekingen bij periode afsluiting. Op de ToDo Lijst van periodeafsluiting controle bij elke afsluiting.
Reclassificatie (> € 25.000) mee laten tekenen. Systeemtechnisch nog niet mogelijk daarom de boekingen periodiek downloaden en mee laten paraferen na controle en archiveren.

Inkoopproces prestaties
Bevinding accountant:
Geen beleid opgesteld met betrekking tot de vastlegging van de controle op de prestatielevering.
Risico: het risico bestaat dat facturen worden betaald, terwijl de prestatie niet of niet volledig is geleverd.

Drempelbedrag introduceren van < € 2.500 (huidige opdrachten € 2.000) in het inkoopbeleid. Het huidige inkoopbeleid (2017) moet geactualiseerd worden. Wordt in het tweede halfjaar van 2025 uitgevoerd door inkoop. Indien de prestatie hoger is dan > € 2.500 dan screenshots bij opvraag. Daarnaast zijn we met inkoop in gesprek om te bepalen welke typen aankopen een groter risico meebrengen. Inhuur en ICT lijken de aankopen waar het risico hoger is dan bij andere aankopen. De documentatie die hiervoor nodig is om de prestatielevering te bewijzen willen we vastleggen in het inkoopbeleid. Bedragen boven € 2.500 hebben altijd een verplichtingnummer vanuit OD Drenthe. Hiervoor is een verplichting aangemaakt. In Spend Cloud en worden verplichte vragen in het systeem ingebouwd voor onderbouwing van de prestatielevering van de aankoop boven de drempel van € 2.500. Controle documentatie hierin vastleggen. Vragen die de besteller moet beantwoorden zijn:
- *Is het product en of dienst geleverd?*
- *Voldoet het aan de gestelde eisen?*
- *Is het conform de prijsafspraak?*

Niet naleven aanbestedingswetgeving
Bevinding accountant:
Risico: rechtmatigheid van Europese aanbesteding gegeven de omvang en potentiële impact op de rechtmatigheidsverantwoording en de complexiteit van regelgeving.

	Reactie management vanuit OD Drenthe: *Het in de markt zetten van opdrachten in het kader van aanbesteden op een juiste wijze verloopt altijd via onze inkoop medewerker. Bij verlenging van contracten moet er extra scherp ingezet worden op het niet overschrijden van drempels. Bij inhuur, beneden de Europese drempel, wordt soms afgeweken met een directie en of bestuursbesluit. We beseffen ons dat het inkoopbeleid kwetsbaar is met niet wijd verspreide kennis in de organisatie. Ook hier zal aandacht aan gegeven moeten worden. Daarom is er binnenkort een afspraak met een inkoopbureau om verdere professionalisering van de inkoop te bewerkstelligen.* **Crediteurenstamgegevens** Bevinding accountant: Applicatiebeheerder Exact kan nu bij crediteurstamgegevens. Risico: het risico bestaat de crediteurstamgegevens bewust of onbewust onjuist worden doorgevoerd met onrechtmatige betalingen tot gevolg. *Reactie management vanuit OD Drenthe:* *Applicatiebeheer van Spend Cloud, Exact en (BNG Bank nog in uitvoering) is nu belegd bij applicatiebeheerder van I&A inclusief instructie. Aanmaken nieuwe medewerker rol vanaf nu belegd bij I&A.* *Crediteur gegevens wijzigen* *Bij het wijzigen van een bankrekeningnummer wordt er een mail ter beveiliging gestuurd naar de wijziger (standaard mail) en de hoofdgebruiker binnen Exact Online. Hoofdgebruiker zet het vervolgens door naar Financiën (ter archivering).* **Applicatiebeheerder in lijn** Bevinding accountant: De financieel adviseur van cluster Financiën is tevens applicatiebeheerder van zowel Exact en Spend Cloud. Kan ook memoriaalboekingen doorvoeren en is tevens verantwoordelijk voor controleren betaaladvieslijst. Risico: kan zichzelf aanvullende rechten toekennen voor goedkeuren facturen en kan dus ook facturen betaalbaar stellen. Geldmiddelen kunnen hierdoor onrechtmatig uit de organisatie vloeien. *Reactie management vanuit OD Drenthe:* *Inmiddels heeft er overdracht plaatsgevonden vanuit Financiën naar applicatiebeheer van I&A voor het toekennen van rechten in het systeem.* **Personeelsproces** Bevinding accountant: Zichtbare controle op de output van de salarisadministratie uit te voeren door controles op het standenregister. Risico: fouten in de salarisadministratie kunnen onopgemerkt blijven. *Reactie management vanuit OD Drenthe* *De interne controle op de output van de personeelsmutaties vindt nu o.a. plaats door een medewerker van de salarisadministratie. Het mutatie- en standenregister wordt nu ook maandelijks gereed gezet in Teams door de salarisadministratie voor HRM. Een zichtbare controle vindt vervolgens plaats door een medewerker van HRM die de mutaties ook kan beoordelen. De zichtbare controle uitkomst wordt vervolgens gearchiveerd door HRM.* **Treasury statuut** Bevinding accountant: Huidige statuut is vastgesteld in 2013 en moet geactualiseerd worden. *Reactie management vanuit OD Drenthe* *Door prioritering van werkzaamheden staat de actualisatie in de tweede helft van 2025 op de agenda ter uitvoering.*
Bijlagen	Managementletter 2024
